

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsač prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. sa celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sementških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 8.

V Ljubljani, 21. aprila 1898.

Letnik XI.

Bratoljubje.

Lepa beseda, s katero pa vendar novodobni pre-roki ljudstvo pogosto goljufajo. Pravijo, da zamore brato-ljubje nadomestiti krščansko ljubezen do bližnjega. Toda to nikakor ni res, bratoljubje v smislu onih mož, ki je povdarjajo vedno in vedno, in pa krščanska ljubezen, sta dve prav popolnoma različni stvari.

Drugačen je začetek bratoljubja, drugačen krščanske ljubezni. Kakor nas uči sveta vers, je ljubezen od Boga vlita čednost, ki stori, da Boga čez vse, bližnjega pa ljubimo zavoljo Boga. Kar torej bližnjemu dobrega storimo, storimo mu zavoljo Boga. Ves drugačen početek pa je pri brato-ljubju. Njega korenine niso v nebesih, ampak na zemlji, vodijo bratoljubje le zgolj zemeljski nameni in nagibi. Ta nauk veleva ljubiti bližnjega zato, ker je lepega telesa in čedne postave, bistrega uma in krepke volje, le zato, ker je dober drug v kaki družbi, ker vé toliko povedati, ker je dobrega srca in ima odprte roke. Kakor vidite, taki nagibi niso dosti vredni. In če ni nobenega nadnaravnega nagiba, mar bodo imela taka dela veljavo pri Bogu?

Različen je namen bratoljubja in krščanske ljubezni. Prava ljubezen hrepeni po Bogu. Kar se ne zgodi radi Boga, nima nobene vrednosti. Nasproti pa najde tudi kozarec vode svoje plačilo pri Bogu, ako ga kdo da v njegovem imenu. Gola cloveška ljubezen pa se ne povspne nikdar tako visoko, ona dela dobra dela le zaradi ljudij. Pri tem je pa njen namen se ta, da hoče izpodriniti vero in ž njo združeno krščansko ljubezen do bližnjega. Bratoljubje so proglasili za časa francoske revlucije pred dobrimi sto leti. Pa v imenu tega bratoljubja so pobili in pomorili Francozi na tisoče ljudij, ki niso bili istih mislij in nazorov s prekucubi. To vam je bratoljubje, svoboda,

enakost, kaj ne? In tako hočejo delati tudi dandanes: ljudstvo preslepiti s praznimi besedami in je vjeti v svoje mreže, da je potem izmolzejo in če treba, tudi pobijejo. In če bi se jim, oznanjevalcem bratoljubja namreč, res posrečilo izruvatí vero iz sre narodov ter jo nadomestiti z bratoljubjem, bi narodi kmalu popolno propadli v vsakem oziru. Zdaj vidite, kako zloben namen ima nauk bratoljubja.

Pravo krščansko bratoljubje in ne-pravo, lažnjivo, se spozna tudi po svojih lastnostih. Krščanska ljubezen je potrpežljiva in nesamopridna in dobrotna, ne dá se ostrašiti in če žanje tudi le nehvaležnost, ne preneha deliti dobrote! Ne tako novodobno bratoljubje. To išče le zase koristij. Ako kedo noče drugače revežem pomagati, kakor da gre na veselico, koder se vstopnina pobira in se dá čisti dobiček revežem, tak ne pomaga na pravi način, ker pri tem išče svoje zabave. A tako delajo vsi, ki prise-gajo na bratoljubje. Pri vsaki stvari hoteti imeti dobiček za-se, to ni krščansko. Prava krščanska ljubezen je pa tudi splošna. Pravi kristijan ne sovraži drugovercev, druge narodnosti, ampak pomaga vsakemu, naj je Turek ali kristijan, žid ali pogan, Slovenec ali Nемеc. »Vsi smo bratje!« kriče propovedniki bratoljubja, pa če vidi duhovnika, zavpije: »Proč z njim!« »Vsi smo bratje«, pa če mu kdo ni po volji, obrekuje in opravlja ga po časopisih, da je strah. »Vsi smo bratje!« pa gorje mu, če ni kdo njegovih mislij. Lepo bratoljubje!

Zdaj pa še nekaj! Kje pa ima bratoljubje take junake kakor jima krščanska ljubezen, kje? Nikjer jih nima in jih tudi imeti ne more. Kako neki, če noče nikdo dobro delati radi Boga, ampak le v svojo korist. Zato pa novodobno lažnjivo bratoljubje nima moč, kakor so sv. Francišek Ksaverij, Vincencij Pavljanski, Janex od.

Boga, sploh nima požrtvovalnih misijonarjev, ki bi štrvo vali življenje za zdravje po daljnih neolikanih divjih deželah. Novočloveško bratoljubje nima usmiljenih sester, teh angeljev usmiljenja, ki se ne strasio nobenih boleznij, nobenih bolnikov, ampak vsem postrežejo. Seveda, denarja in časti tukaj ni dobiti, pač pa hitro smrt. Tega pa »bratoljubje« ne mara. In čegave so po večini vse druge dobrodelne naprave po širnem svetu? Večina jih je plod vedno mlade in nove krščanske ljubezni, ne pa bratoljubja!

Tu imate nekaj mislij o bratoljubju. Imenja se tudi šlovekoljubje ali s tujim izrazom humaniteta. Ali naj se imenuje tako ali tako, nič grda ni in ne bo.

»Svoboda, enakost in bratoljubje«, to je bil bojnik francoskih prekučuhov in je se danes vseh skritih in očitih sovražnikov cerkve. Videli smo, da napčno umevane te besede napravijo veliko škodo. A mi jih umevamo in pravimo tako-le: »Svoboda — nič zoper božje postave, enakost — pred Bogom, bratoljubje — krščanska ljubezen do bližnjega.«

Razgled po svetu.

Velikonočne počitnice v državnom sboru so ponehale. Dne 20. t. mes. so se sešli poslanci, da se lotijo obilnega dela, ki jih čaka. Malo je upanja, da bi naredili kaj prida, ker je — dasi pomladi — silno soparno in kakor pred veliko nevihto velika tihota.

Vojni proračun, katerega predloži vojni minister delegacijama, izkazuje nekaj večje potrebnosti kot prejšnja leta, ker nameravajo preskrbeti vojakom tretjo večerjo v tednu. Prav tako. Hoteli so zvišati plače častnikom in vojaškim uradnikom, a ogrska in avstrijska vlada ste temu nasprotovali.

Velikonočni ponedeljek so slavili na Mažarskem petdesetletnico spominakega dne, ko so bili leta 1848. potrjeni ustavni zakoni za dežele ogrske krone. Vlada stranka je pripravljala velike slovesnosti, pa ni bilo pravega zanimanja za celo stvar.

Ze večkrat smo imeli priliko opozarjati na velike krivice, ki se godé nenemškimi narodnostim v Prusiji. Sedaj je storila vlada nov korak, ki potrjuje znova, kako dobrohotno skrbi za nenemške narodnosti. Prusko državno ministerstvo je poslalo vsem pokrajinskim predsednikom ukaz, v katerem se jim zabičava, naj krepé nemško narodnost in pruski državni čut v prebivalstvu. Posebno se naroča učiteljem in uradnikom, naj se za to zavzemajo. Divje postopanje, s katerim so dosedaj posebno Poljake skušali ponemčiti, je na ta način od vlade same odobreno in ukazano. Slovan je povsod

revez. Vendar pa upamo, da dodo Poljaki tudi ta novi napad na svojo narodnost krepko odbili in ostali to, kar so.

Na Francoskem se vse giblje. Volitve so predurmi. Vratile se bodo letos pod uplivom zadnjih dogodkov. Umazani pisar in židovski blapec Zola je bil namreč od visjega sodišča osvobojen. Sedaj ga pa zopet tožijo od druge strani. In tako ni teh homatij ne konca ne kraja. Pripustiti pa moče vlada, da bi se stvari do dna prišlo s temeljito preiskavo. Morajo se biti tamošnje razmere strahno gajile, ker se boje na dan z njimi. Sedaj pa bo ljudstvo zahtevalo pri volitvah, da se preišče vsa stvar natanko, in bočejo voliti le take poslance, ki bodo za to delovali. Nasproti pa ne bodo židje nič z denarjem varčevali, da bi spravili svoje moče v zbornico, ki bi poskrili umazano perilo. Borba bo huda.

Vojska med Španijo in Ameriko sicer še ni nastala, pa vsak čas se utegne začeti krvavi ples. Španci sicer kaj prida ne marajo vojsk, ker vedo, da so slabi. Prosilii so papeža pomoči in posredovanja. Papež jim je ustregel ter naročil, naj napravijo na Kubi premirje. Vkljub temu pa se naglo in stanovitno pripravljajo za vojsko, katero hočejo Amerikanci po vsaj sili imeti. Velevlasti so sedaj na strani Špancev, zato ker jih svoje glavni Amerikanci niso ubogali. Utegne biti tedaj ta vojska prav velika.

Listek.

Brezverčevo življenje.

(Resnična povest. — Pripoveduje katoliški duhovnik iz Londona.)

»Pr nikar ne pozabite priu v četrtek«, mi je naročala soproga prijatelja Terána. »Bodemo obhajali pri časi vina najino srebrno poreko. Slučajno pride tedaj k nam tudi moj nečak, in jako bi želela, da bi se vi z njim seznanili. Morda se vam posreči, da ga spreobrnete, ker je — žal — čisto brezbožen.«

Terán je bil moj stari znanec. Součenca sva bila in že tedaj sva se globoko ljubila. Pred nekaj leti se je s soprogo vred spreobrnil, in jaz sem imel to srečo, da sem ju sprejel v katoliško cerkev.

V četrtek pridem res tje. Sprejeli so me prijazno. Za menoj prideta še dva gospoda, in potem tudi omenjeni nečak. Velik, postaven mož je bil, kakih 85 let star; bledega, duhovitega obraza in izvanredno visokega čela. O prvem pogledu se mi je zdel učen; glas njegov

je bil lepo doneč in prikupljiv, smehljanje njegovo lahko. Mialli sem, da imam pred seboj najsrčnejšega in najnevarnejšega zagovornika nevene. Ko so me predstavili, so prišli na vrsto seveda običajni pogovori o dnevnih novicah, vremenu, dokler nas niso poklicali k obedu.

Obed je pretekel kakor navadno. Po kosilu smo se jeli razgovarjati pri polnih kupah bolj živahno. Zlasti gospod Kobal, brezbožni nečak, je govoril lepo in razumno.

Po »kavi« so nekaj časa prav izvrstno igrali. Gospa je igrala na klavir, gospod Terán na violončelo in gospod Kobal na violino. Mladi gospod je bil v glasbi tak strokovnjak, kakršnega do tedaj še nisem poznal. Tudi njegov glas je bil čist in krasno doneč. Ubral je tako tožno melodijo, tako pretresljivo in žalostno, da se nisem mogel zdržati solz. Pričalo je igranje njegovo, kako velika bolest mu stiska srce.

Razgovarjati smo se jeli o glasbi. Gospa mi je povedala, da ima njen nečak dragoceno »birko starih vijolin. Ker sem se tudi jaz precej zanimal za to umetnost, sem uljudno poprosil gospoda Kobala, ako bi mi hotel o priliki pokazati svoj dragoceni zaklad.

»Slišal sem«, mi odgovori, »da tudi vi, dragi gospod, jako čislate gosli, veselilo bi me, če me obiščete, potem bode te lahko sami sodili o moji glasbeni zalogi.«

Določiva si čas.

Z milovanjem se ločim od nadarjenega moža, kateremu je bila vzeta jedina tolažba, ki teši bolečine in trpljenje — vera.

Drugo jutro ga, kakor sem obljubil, obiščem. Stanoval je v najlepšem delu londonskega mesta. — Najprvo mi razkaže knjižnico, ki je obsezala več tisoč zvezkov in knjig; bila je res lepa in vrlo dobro sestavljena knjižnica. V trdno zaklenjeni omarici pa zapazim v svojo žalost cel kup angleskih in francoskih brezverskih ter prostozidarških spisov. Vsako delo tistih peklenških duhov, ki so se trudili, da pokopljejo krščanstvo; najdem tu notri. Gorje! koliko tisoč nesrečnikov trpi v peklju zavoljo teh knjig; kako strahovito odgovornost imajo ti nesrečni pisatelji pred stolom Sodnikovim zavoljo strupa, katerega so bližnjim zadali.

»Vidim, častiti«, reče gospod Kobal z resnim in uljudnim nasmehljajem, »da vam ta dela ne ugajajo. Toda, ne bojte se, s temi knjigami nočem nikogar pokvarjati; imam jih, kakor vidite, pod ključem; do njih ne more nikdo razun mene. Toda pojdemo v mojo glasbeno sobo, bodeva poskušala violine.«

Rad sem šel za njim. Soba, kjer je imel glasbeno orodje, je bila velika in potlakana. Zagrinjal, preprog, naslanjači in mehkih stolov ni bilo, in ničesar, kar bi utegnilo čiste glasove ovirati; bila je, kakor mora biti prava pevška soba, kjer se vsak glas v popolni čistoti lahko sliši.

Gospod Kobal vzame najboljše svoje gosli; najčistejše melodije so lile izpod njegovega loka, katerega je slišal neverjetno lahko in precijozno.

Strmel sem od začudenja in radosti. Gosli so se zdele del njega samega; s njimi je najboljšo naslikal položaj svoje duše. — Nehal je.

»Malokdaj dobim koga, ki bi vedel in znal ceniti dobre gosli. Kdor je čul kedaj igrati Paganinija — saj ste že gotovo slišali o njem — je bil preverjen, da imajo njegove gosli dušo. In ti, govori obrnjen k vijolini, »moja draga, ljuba tovarišica; morda me preživiš, in tvoje melodične glasove bodo drugi poslušali, boš drugim oživljala žile, ko mene že ne bo, ko bode vse pri kraju, ko — — —«

»Dragi gospod«, mu rečem, »ali ste čisto gotovi, ste čisto prepričani, da se s smrtjo vse konča?«

»Popolnoma«, odgovori »dolgo časa sem premišljeval, in sicer tresno in mirno. — In prepričan sem se, da ni po smrti nikakega življenja več.«

»Dovolite«, rečem, »ali je to prepričanje kaj pripomoglo k vaši sreči?«

»Sreča je vsehikne z navdušenim nasmehljanjem, »sreča je že davno zbežala iz tega ranjenega srca. Ne iščem več sreče. To je le prevara, sanje, katerim sledi ubožno prebujenje! Toda — pustiva to, dragi gospod! oprostite, da se tako čudno izražam; izvolit sem si svojo pot; ni sicer najboljša, — pa kakor je, voljno se udam usodi.«

»Ali pa bode te mogli s tem spoznanjem zapustiti svet? Videl sem jih že več sto na smrtni postelji in sem bil priča čudovitih sprememb v duši in srcu pri ljudeh, ki so se borili s smrtjo. Dobil pa nisem še nikogar, kateri bi bil na smrtni postelji mnenja, čeprav je še tako lahkomišelnost živel, da ni po smrti ničesar in da ne bode dajal v kratkem računa onemu, ki ga je ustvaril.«

»O tem govoriti je nespametno«, odgovori. »Trdno sem prepričan, in kar se tiče smrti, — no, prav rad bi precej zdaj-le legel in umrl! Vse dobrote tega sveta sem skušil, a skušil tudi praznoto, prevaro! Slepo sem se udal »svetnemu razveseljevanju«; kmalu sem se naveličal. Poskušal sem v slovtvu, znanosti, potovanjih. Vse zaman! Iskal sem prijateljstva — bil prevarjen in ogoljufan. Nič ne dá. Menim, da moram živeti, in tako živim to zoperno življenje. Ponos mi pravi, da bi bil strahopetnež, če bi se mu odtegnil.«

Ker ni bilo časa, je bil prvi obisk pri kraju. Prosil me je, naj ga kmalu zopet obiščem, ter pristavil, da, čeprav sva različnih verskih nazorov, vendar jako rad z menoj občuje. Žalostnega srca ga zapuati, saj sem videl toliko lepih darov, tako plemenitih čednostij zakopanih v grob nevere.

Pa obupal nisem še. Goreče sem ga priporočal neizmerni milosti božji.

Nekega dne, ko sem obiskoval svoje bolnike, sem ga nepričakovano srečal v podstrešni sobi ubožnega krojača, ki je ravno nekoliko odravil od hude bolezni. Ubožec je imel veliko družino, a vsi so bili še premajdi, da bi mu kaj pomagali.

Plačati ni mogel stanarine, in tudi od bolniškega podpornega društva ni dobival več podpore, ker je bil še nekaj na dolgu.

Gospod Kobal je čul o veliki revščini in hitel kakor usmiljeni Samaritan, da bi mu pomagal. Plačal je dolg, poskrbel mu za vsakdanji živež, in kar je bilo najboljšo, priskrbi možu gotovo delo, precej ko ozdravi. Ravno sta ga zahvaljevala mož in žena z otroki vred, in ravno je hitel proti vratom, da bi odšel, — kar vstopim jaz in ga zadržim. Pozneje sem zvedel od ubozega krojača, da stori ta gospod silo veliko dobrega, da velik del svojih dohodkov porabi v dobre namene, ter da mnogo starih vdov in drugih ubožcev, katere je dobrohotno rešil bednega življenja v »ubožni hiši«, zanj moli na tihem neč in dan. Sam sem sicer že prej slišal o »dobrem gospodu«, čegar imena pa niso mogli zvedeti. On je bil ta mož.

Mnogo drugih vzgledov plemenite velikosrčnosti in izredne dobrotljivosti sem kmalo nato izvedel, in še bolj trdno sem sklenil, da ga spreobrnem. Pa vsak poskus, če je bil še tako premišljen, se mi je ponesrečil. Vedno se je previdno izogibal tacih pogovorov in vselej kam drugam govor napeljal.

Nekega jutra ga po navadi obiščem. Služabnik mi pové, da je gospod hudo bolan in da ne pusti nikogar k sebi.

»Oh«, je javkal stari služabnik, »gospod je sel sinoči čisto zdrav ven, vrnil se je silno razburjen. Komaj je stopil z voza; in kar je bilo še najhujše, »

hotel v posteljo, ampak stopal vso noč trdo po sobi gor in dol. Hišina je jokaje pršla k njemu, naj pošlje po zdravnika, pa nikakor ni hotel.«

Dobri sluga je imel solzne oči, kar je pričalo, da je svojemu gospodu zvest in hvaležen.

Izročim posetnico in odidem.

Komaj sem pa prišel na svoj dom, dobim od svojega brezvernega znanca naslednje naznauilo:

»Dragi gospod! Pridite v ime vsega, kar je vam sveto, nemudoma k meni. F. Kobal.«

Takoj se odpravim. Dobil sem ga žalostnega in vsega potrtega na naslonjaču. Molčé mi stisne desnico in zjoka se. Močno sem bil iznenaden, ko sem videl njegov, prej tako močni in nevklonjeni duh — zdaj tako potr.

»Ne govorite mi«, je vskliknil, »ker sicer se zadržim; kje je moje slavljenno modroslovje? — v prah je poteptano.«

Nekaj minut molči, potem pa prične:

»Sram me je, da ste priča te ganjenosti, katera se vam zdi morda nemoška; toda grajali je ne bodete, brž ko izveste vzrok. Sedite, dragi gospod, in poslušajte kolikor mogoče potrpežljivo povest v srce užaljenega moža. — Da pa poznate moj sedanji položaj, naj vam povem nekaj črtic iz prejšnjega mojega življenja.

(Dalje sledi.)

Podobe iz življenja.

Dobri pastir.

Iz življenja pokojnega sekovskega knezoškofa dr. Janeza Zwergerja, kateri je Slovencem znan prav posebno po svoji lepi knjigi: »Najlepša čednost in najgrša pregreha«, prinašamo danes kratko črtico, ki kaže tega apostolskega škofa kot dobrega pastirja v pravem pomenu besede. Ta mož božji je šel le tedaj v zasebne hiše, če ga je k temu gnala gorečnost za neumrljive duše svojih ovčic. O nekem takem obisku pri ubogem bolniku pripoveduje nam sestra tega bolnika sama. Govori tako-le nekako:

»Kar le more srce materino trpeti za dušo in telo ljubljenega otroka, to je trpela moja mati. — Telesno zdravje njenega sina, mojega brata, bilo je popolnoma uničeno. Tako hitro so mu pešale moči, da mati ni zelela nič drugega, ko rešiti njegovo dušo. Ko mu je hotela pripeljati duhovnika, da bi ga pripravil za zadnjo pot, se je sin tako razsrdil, da ni samo duhovniku zaprl vrat, ampak celó materi, katera je v dušni bolesti nekega dne kleče in s sklenjenimi rokami prosila svojega sina, naj se povrne k Bogu. Kako dober in pobožen otrok je bil poprej, a občevanje z razuzdanci ga je pri-

pravilo ob vero. 22 let se je ogibal cerkve in sv. zakramentov, naravnost sovražil pa je duhovnike.

V tem dušnem trpljenju piše mi dobra mati ter me prosi, naj pridem ubogemu bratu na pomoč. Prišla sem. Pa jeden teden nisem mogla opraviti ničesar. — Grozil mi je, da me vrže skozi vrata, ko bi se drznila le namigniti mu, kar bi ga vznemirjalo in jezilo, kar je preneumno, da bi poslušal. Mati je že skoro obupala. Po samostanih so molili iskreno in brale so se zanj sv. maše v raznih cerkvah. Deset dnij in nočij sedela sem neprenehoma ob njegovi postelji, le meni je dovolil, da mu strežem. Po noči imela sem vedno največ moči, pa sem vedno pripovedovala, da le Bog vse vodi in vlada, da le on pomaga, in da je silno grozno ter strašno za čas in večnost, ako kdo nanj pozabi. Silno me je pa poparil zadnji odgovor: »Predno se obrnem k Bogu, se raji zapišem h!« Ne vém več, kaj sem rekla na to! Prečula in premolila sem strašno noč. Hipoma me je nekaj kar gnalo h knezoškofu. Zdelo se mi je, da more le njegovo posredovanje in njegova molitev pomagati.

Knezoškof me je vsprejel jakó milostno, ter mi velel, naj mu povem vse. Mislil je in mislil, potem pa

vprašal, kaj sedaj? Takoj odgovorim: »Če bi se Vi milostni knezoškof usmilili te uboge duše, je gotovo rešena!« Ponižno dejal je dobri pastir, da je za vse pripravljen, da le ne bi kaj poslabšal. — Naročil mi je, naj sporočim bratu njegov pozdrav, sam pa boče jutri bral sv. mašo za ubogega bolnika. — Mojega brata je osupnil ta pozdrav, a rekel ni nič. Drugo noč pokliče me hipoma k sebi, in sicer ravno v trenutku, ko sem Božje Srce Jezusovo prosila usmiljenja. Zapové mi, naj poslušam brez ugovora; odvažno prične: »Surov nočem biti, ne, nočem biti surov. Knezoškof, ki me niti ne pozna, je bral zame sv. mašo. Jutri zjutraj pojdi k njemu in mu reci, da se mu za veliko milost, ki mi jo je izkazal, zahvalim prav pristrčno! Zdaj pa le molči, nobene besede več!« Popoludne ojunačila sem se toliko, da sem mu povedala, kako zelo se škof zanima zanj, kako rad bi ga poznal, in, ali bi ga hotel sprejeti, če ga obišče. »Zdaj ne, dokler sem bolan,« se je glasil odgovor.

Bilo mi je silno hudo, ko sem dobremu škofu sporočila te besede. — Ker se je bilo bati najhujšega, je sklenil goreči pastir, da iznenadi svoje ovčico. Zdelo se mi je potrebno, opomniti ga na to, da ga brat morebiti vsprejme prav odurno in neuljudno, razžaljivo za njegovo osebo in čast. Toda odgovoril mi je mirno: »Ne bojim se ničesar.«

Škof imel je priti poslednji dan. Načrt je bil narejen tako-le: Škof obišče mojo mater, katero pa najde ravno pri sinu, mojem bratu. Moja mati udala se je nerada in s skrbjo in strahom pričakovala, kaj bo. Kar vstopi škof ljubeznjivo se smehlja je ter reče: »Rad bi vender poznal sina te matere.« Ubogi moj brat je bil ves oveseljen in ganjen, prime škefa za roko in mu jo poljubi spoštljivo, — vse je bilo premagano, zmagal je Gospod! Kakor je bilo domenjeno, zapusti mati sobo, da poišče mene, in ko sem čez nekaj časa stala pri vratih, slišala sem besede: »Kesanje, odpusčanje.« Ve-

selja vsa srečna sem objela ljubo mater, drugo sv. Moniko, ki je jokala solze radosti.

Ne dolgo potem pride knezoškof k nama in je bil vidno ganjen. Dejtal je, da boče v dveh delih dokončana dolga izpoved. Popoludne prišel je zopet. Dobri brat čutil se je vsega zdelanega. Pripovedoval je, kako ga je knezoškof kar hkrati pridobil za-se. Po noči me je prosil, da sem molila z njim; molila sem in ga učila, pripravljala ga na zadnjo sv. izpoved, kakor sem ga pripravljala kot otroka na prvo. Hvalila sem Boga. Drugi dan je bila dokončana dolga izpoved in 16. januarija imel je priti Jezus Kristus v našo hišo.

Knezoškof je želel, da naj brata sprevidijo gospodje od fare, v kateri smo stanovali. Dejtal je, da hoče sam vse oskrbeti. Z krstno obleko bratovo pogrnilo smo mali oltarček. Dolgo in pristrčno je molil dragi brat za menoj, prav kakor pobožen otročiček.

Ob določenem času pride knezoškof in sicer sam. Ko se je nek voz ustavil pred hišo, je dejal: »To je gospod stolni župnik, ki prihaja z Bogom. S služabniki je šel nasproti, držeč v roki gorečo svečo. Tudi gospod župnik je prišel sam. Osupnjena sem vprašala, kdo da bo nadomestoval cerkvenika? Izvanredno in nepozabno slovesno pa je bilo, ko je knezoškof, prišedši v sobo široko odprl vrata na stežaje ter pokleknil na tla, da nadomesti cerkvenika. Izgubljeno, pa zdaj najdeno ovčico je držal med sv. obhajilom ter poslednjim oljem v rokah ter delal vse s tako nežnostjo, ljubeznjivostjo in krotkostjo, s tako milobo in gorečo ljubeznijo, da se mi je zdel, kakor nekaj z drugega sveta!

Ubogemu bratu je sijala sreča in veselje z obraza. Rad bi bil še živel, pa je bil popolnoma udan ter veroval v življenje po smrti. Postal je tako otročje priprost in dober, da smo ga le težko izgubili. Jutranje in večerne molitve ni pozabil nikdar, opravljal je vse druge molitve pobožno, dokler ni necega dne mirno zaspal v Gospodu.«

Razgled po Slovenskem.

Zaobljubljena potresna procesija v Ljubljani se je na velikonočno nedeljo, kakor prejšnji leti, vršila tudi letos posebno veličastno in ob ogromni udeležbi občinstva iz mesta in okolice. Sprevod z Najsvetejšim so vodili prevzvišeni knez in nadškof iz stolnice na Kongresni trg, kjer je bil pred velikimi vrati ursulinske cerkve pripravljen altar. Tu so bile pete litanije Matere Božje in opravile so se molitve na čast svetnikom, katere častimo kot varuhe in priprošnjike zoper sibo potresa. Vse mestne župnije so se pod vodstvom svojih duhovnih pastirjev udeleževale spreveda. Dal Bog, da glasne prošnje na tisoče in tisoče broječega vernega ljudstva ne bi bile brezvspešne ter da nas mili Bog v prihodnje varuje groznih udarcev potresa!

Novomašniki iz tretjega leta so v ljubljanski škofiji določeni dosedaj ti-le gospodje: Abram Anton, Brajec Jož, Bukevic Henrik, Kleindienst Jakob, Koritnik Anton, Potokar Jožef, Ratajc Anton in Züst Jakob.

Ljubljanske dopolnilne občinske volitve prično se v ponedeljek. Že lansko leto je nemškutarška stranka poskušala utihotapiti v mestni zbor nekaj svojih mož, a letos hoče še krepkeje napeti svoje moči, da doseže isti namen. Ti ljubeznjivi rešitelji nemštva na Kranjskem so imeli pred kratkim shod, kjer so postavili svoje kandidate. Iz teh imen je razvidno, da so se nemškutarji letos zvezali s socijalnimi demokrati, kajti tretji razred so njim prepustili. Njihovi kandidati so: za tretji razred

gostilničar in socijaldemokrat J. Pock, za drugi razred Artur Mahr in Dzim-ki, za prvi razred Luokmann in protestant Dreise. Bajc imajo precej upanja na zmago. To je sad dosedanjega prijateljskega namigovanja naših »narodnjakov« z nemškimi liberalci in socijalnimi demokrati Slovenci, pozor!

Umivanje nog. Starčki, katerim so veliki četrtek prevzvišeni gospod knezonadškof goriski v ljubljanski stolnici noge umivali, so: Jože Zajc 84 let, Mat. K'ama 79, Janez Vovk 78, Janez Jereb 76, Matija Kelemina 75, Janez Kopač 75, Jurij Vrbinc 74, Matija Kosak 74, Matevž Slabič 73, Gregor Mrzlikar 72, Janez D.chs 70 in Stanislaj Snoj 66 let. — Stupna starost vseh »jogrov« znaša 896 let.

Umrli je dne 11. aprila v Ljubljani g. dr. Jernej Zupaneč, notar, v 88. letu svoje starosti.

Ogenj. Veliki petek zvečer krog 9. ure uničil je ogenj Antonu Dolarju, posestniku v Reki, vse imetje. Zgorela mu je hiša, kašča, vsi hlevi in pod do tal. Goveč je komaj rešil, prašičev pa ne več. Ako povemo, da mu je zgorel celo denar, je jasno, da je rešil le golo življenje. Družina je bila z doma in to priložnost je porabila zlobna roka, da je vnetila pri hlevnih vratih naloženo slamo. Siromak, ki je zavarovan za borih 400 gl., mora iskati s svojo družino v tuji hiši zavetja. Vreden in potreben je usmiljenja in pomoči. — Dober streljaj proč je pogorel tudi sosedov hlev, last Fr. Lajovca vulgo Štuc. Ta si bo že zgradil novega, ker je zavarovan pri banki »Slaviji«.

V Kamniku je bil za župana izvoljen gospod Luka Bergant, za svetovalce pa: Franc Fischer, Jožef Orel in Janez Potočnik.

Iz Polhovega Gradca. Na Logu pri Polh. Gradcu je umrl v nedeljo dne 3. aprila Matevž Trobec, oče mil. gospoda Jakoba Trobca, škofa v St. Cloudu v Ameriki. Bil je mož stare korenine, poštenjak skozi in skozi. Vkljub visoki starosti — imel je nad 80 let — je bil na duhu in telesu izvanredno čil in krepak. S svojo domačo, šaljivo besedo se je prikupil vsakemu, kdor je občeval z njim. Se v svoji bolezni je ohranil svojo prirojeno veselost in je tolazil druge, ki so jokali ob njegovi postelji. Če si ga vprašal: »Kako vam je, oče?« odgovoril je smehljajoč: »Bo že, bo že; pa bi bilo lahko bolje.« — Kako vesel je bil še mož dne 21. septembra, ko smo se spominjali na Logu škofovskega posvečenja njegovga sina. Njegova jedina želja je bila, da bi še enkrat videl svojega Jakoba — škofa. A Bog je ukrenil drugače. Ni mu dal doživeti to veselje, ampak poklical ga je na račun, ki njemu gotovo ni bil pretežek. Naj počiva v miru njegova blaga duša!

V Zgornjem Tuhinju je bil za župana izvoljen Jožef Smolnikar, posestnik v Malem hribu, za svetovalca pa posestnika Vid Kadunc in Jakob Hribar.

Ogenj. Dne 29. marca je posestnik I. Cerovšek iz Spodnjega Aplenika pri Kostanjevici kamen streljal. Nesreča je hotela, da je goreča vrvca pala na slamnato streho ter užgala. Pogorelo je vse poslopje, krma in obleka; škoda je okoli 2500 gl.

Razdivjanost laške sodrge v Trstu. V tem mestu je blagi in za dušni blagor vernikov vneti škof Sterk sklenil, prirediti misijonske govore v slovenskem, laškem in nemškem jeziku. Noben pamettni človek v tem ne more najti kako pristranost nasproti jedni ali drugi narodnosti v Trstu; vsi trije narodi pač zaslužijo, da se jim beseda božja oznanjuje v tistem jeziku, katerega razumejo. Na drugi strani pa je jasno, da ima v notranjih cerkvenih zadevah prvo in zadnjo besedo cerkev. A laški zagrizenci imajo druge nazore. Najprej so razgnali strašen krik zaradi slovenskih govorov in začeli so silne nagajati škofu, odpovedali so cerkveno petje in godbo, udeležili se niso velikonočne procesije itd. A to jim še ni bilo dosti; pokazali so, da jih ne noudaja samo sovraštvo do Slovencev, temveč tudi do katoliške vere sploh. Ko je teden po Veliki noči jezuit pater Pavičič imel v cerkvi sv. Antona prvi italijanski govor o socijalizmu, se je med občinstvo pridrvila v cerkev tolpa socijalistov, ki so besedam govornika glasno ugovarjali, kašljali, izrekli grde laške kletve itd. Pred cerkvijo se je nabrala velika množica socijalistov, ki so nečuvno razgrajali. Priti so morali policisti, ki so hoteli razgnati razgrajalce, prave smeti človeške družbe, toda ni se jim posrečilo; nastopil je moralno vojsstvo v dveh kompanijah, katerim se je posrečilo izgnati potepuhe izpred cerkve. Vse ulice do cerkve sv. Antona so bile zaprte do polu 10. ure, dokler je trajal misijon. Potem se je začelo razgrajanje z novega. In vse to se je ponavljalo naslednje dni v se huji meri; poroča se tudi, da je škof Sterk zaključil misijon, ker je zdivjanost združene liberalne in socijalno-demokratske svojati tako narasla, da pošteni kristijani niti življenja niso več varni! Torej tako daleč smo prišli na koncu devetnajstega stoletja v katoliški Avstriji, da niti v cerkvi beseda božja nima prostosti! Taka je liberalna svoboda!

Na vislce je bil od porotnega sodišča v Mariboru obsojen 26letni zidar Miha Božič iz St. Vida pri Marenbergu, ker je dne 14. decembra 1897 svoji teti misnice namešal v kavo, da je drugi dan umrla.

Bela zastava je 3. aprila dopoldne visela na poslopju okrajnega sodišča v Laškem Trgu. Stari ljudje ne pomnijo jednakega slučaja. Toda ob 5. uri popoldne je zastava zginila, ker so iz Trbovelj pripeljali nekoga v zapor.

Pozor pred socijalno demokratičnimi listi! Vzrok vsled česar opozarjamo cenjene bralce »Domoljuba«, naj se kolikor najbolj mogoče varujejo berila socijalističnih listov, je krščanskih delavcev list »Glasnik«, ki je prinesel v svoji osmi številki novico, da izide v kratkem knjiga, katero bode izdal »sodrug« Drogenik. Naslov jej bo: »Božji namestniki v njih pravi podobi.« I. zvezek. Spisal Rok Drogenik. Obseg: 1. Predgovor. 2. Petrovi nasledniki. 3. Krvavi cerkveni sod ali sveta inkvizicija. 4. Kupčija in barantija v templju Kristusovem. 5. Čarovnice — hudičeve zaveznice na plamtečih grmadah. 6. Jezuvitje ali stari Adam v podobi svetosti. 7. Sad jezuvitske morale. —

Knjiga bođe obsegala 60 do 80 strani in bođe stala 20 kr., s poštnino 3 kr. več. Sodrug Drofenik pravi v svojem vabilu na naročbo, da hoče razkriti v tej knjigi počenjanje »božjih« namestnikov v minolem in sedanjem času, da bo ljudstvo boljše spoznalo svoje duševne slepitelje. — Da bo ta knjiga res umazana, ničvredna cunjja, se da že iz tega sklepati, ker jo hoče izdati »slavni« Drofenik vsled varnosti v inozemstvu in se knjiga ne bo oznanjala po časopisih. Knjiga bo taka, da se bo morala tajno tiskati in tajno razširjati. Ali more biti knjiga poštna, katere se ne upa Drofenik izdati doma, temveč v inozemstvu? Nehvaležni Drofenik, ki je sam prejemal dobrote od duhovnikov, jih bo v svoji knjigi (bolje cunjji) psoval in jim predbacival laži in druge neresnice, katere je pobral po najnesramnejših židovskih in framasonskih listih. Sveta dolžnost vsakega poštenega človeka je, zabraniti, da nihče ne dobi v roke te knjige. Če nam že ni dovoljeno, brati socijalističnih listov »Delavca« in »Svobode«, katerih jedini namen je, blatiti krščanstvo, zlasti katoliško duhovščino, kako moramo se mnogo bolj paziti, da nikdo iz te knjige ne srka pogubnega strupa. Posledice takega berila so zelo slabe: sovraštvo do duhovščine, vere, zanemarjanje verskih dolžnostij in nazadnje odpad. In potem? Prežalostnih vzgledov imamo dovolj. — Po pravici je rekel nek pobožen škof o knjigah take vrste: »Sabe knjige in časopisi so zlo na svetu; mnogo večje zlo nego katerokoli drugo; zlo, katero zapre očem luč resnice in srcu vpliv milosti. Sabe knjige so zlo, katero je uničilo že mnogo družin, podrlo velika kraljestva; zlo, katero pogubi več duš, nego vsa pohujšanja; zlo, ki pripravi več kristijanov k odpadu od vere, nego preganjanja Neronu in Dioklecijanu. Tako škodo pa napravijo te knjige in časopisi vsled tega, ker jih radi beremo, ker jih ljubimo in ne smatramo za slabe.« — Ako dobimo zgoraj omenjeno knjigo v roke, tedaj proč z njo. Vrzimo jo tja, kjer jej gre mesto — v ogenj!

Domači pravniki.

Prihajajte pravočasno k sodnijskim obravnavam!

Pravili smo že svojim bralcem v glavnih potezah o novem sodnem redu, ki velja od novega leta sem pri civilnih pravnih, zadostovalo je, da je stranka prišla k sodnji tudi eno uro po tisti uri, na katero je bila razpisana razprava. Ako je bilo v tvoji pravdi na odloku, s katerim se je odredil narok, začetek razprave določen na osmo uro zjutraj, zadostovalo je, da si prišel le ob devetih k sodnji. To pa je sedaj drugače. Novi pravdni red določa, da morajo stranke priti k sodišču ob isti uri, na katero je razpisana razprava, ker se razprava prične točno ob določeni uri. Nič več se torej ne čaka eno uro na prihod strank. Kedor ne pride ob tistej uri,

Družbe sv. Cirila in Metoda kava je izšla. Zaklopicam v narodnih barvah po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{10}$ kgr. vsebine in ovitkom je napis: »Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Varstvena znamka je podoba sv. Cirila in Metoda. Blago je iz najboljše oikorije. Čene na drobno in debelo so iste, kakor vsaki drugi do sedaj rabljivi kavi. Založnik te kave je Ivan J e b a č i n, Valvazorjev trg. Rojakinje in rojaki! Sezite po tej domači kavi, razširjajte z njo slovensko ime in podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda. Osobito priporočamo častitim ženskim podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda, naj v svoji obče priznani vnemi za narodovo korist delujejo v to, da bođe leto obsorej rabila sleherni slovenska gospodinja le to izborno domačo kavo.

Ljudska posojilnica, Gradišče št. 1. S 1. aprilom t. l. preseгла je ta krepko razvijajoča se posojilnica prvi milijon hranilnih vlog. Če se pomisli, da je »Ljudska posojilnica« se le 1. junija 1896 začela redno poslovati, se uvidi, da je ta zavod v kratkem času velikansko napredoval. Ni je posojilnice v celi Avstriji, ki bi bila v tako kratkem času tako napredovala! Denarni promet iznaša v treh mesecih od 1. januarja do 31. marca 1898 svoto 1 991 212 gl. 59 kr., torej blizo dva milijona. »Ljudska posojilnica« obrestuje hranilne vloge po štiri in pol odstotkov brez kakega odbitka, ker plača rentni davek iz svojega. Tedaj denarja ni moč bolje in sigurneje naložiti, kakor pri »Ljudski posojilnici«. Hranilne vloge se vsprejemajo od vsacega, če je ud posojilnice ali ne, vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure popoldne v uradnici v Ljubljani, Gradišče št. 1. Vloga se pa denar tudi lahko s poštnimi položnicami in velja denar tisti dan vložnim, ko se je na pošti vplačal. Položnice se dobijo pri »Ljudski posojilnici« na zahtevanje. Vložne knjizice drugih hranilnic se sprejemajo kot gotovi denar in tedaj tečejo obresti nepretrgano, toraj se zamenjavajo brez zgube, le na korist vlagatelja.

na katero je določena razprava, tisti stavi samega sebe v nevarnost, da ga nasprotnik kontumacira. Kaj pa se prvi kontumacirati, tega nam ni treba razlagati. Ako je torej razprava določena na osmo uro, bodi že točno ob osmih pri sodnji, ako nečeš, da te zadenejo nasledki kontumacije.

Toliko hoteli smo za danes povedati svojim bralcem, ker med našim ljudstvom se ni tako znano, kakor bi bilo zeleti, da se sodnijske razprave pričenjajo ob isti uri, na katero so določene. — Najboljše seveda pa bo, ako se naši ljudje toliko spametujejo, da se ne bodo tožili za vsako malenkost; tako se bodo najlažje obvarovali nevarnosti, zamuditi uro sodnijske razprave!

Raznoterosti.

(Pasijenski predstavi) iz trpljenja Kristu-
sovega priredi krščansko socialno železničarsko dru-
štvo v nedeljo; dne 24. t. mes. v prostorni dvorani
narodne čitalnice v Novem mestu. Prva
bode ob 3 uri popoldne, druga pa ob 6. uri zvečer.
Ker smo se prepričali v Ljubljani o dovršenosti teh
predstav, smo uverjeni, da se jih bodo vrli Novomeščani
obilno udeležili.

(Postna postava) V nekem českem mestu se je
pred letom sledeča resnična dogodba izvršila: Nek mož
je vsak petek jedel mesne jedi, češ, da ne more uži-
vati postnih jedil. Ni se postil celo na veliki petek. Pri-
nesli so mu pečeni meseni klobas, katere je prav
pridno povžil. Kmalu pa je obolel tako hudo, da ni
mogel več jesti niti močnatih, niti mesnih jedil. V ne-
kaj mesecih je umrl. Kmalu po njegovi smrti je obo-
lela tudi njegova žena in umrla. Ali je bil to slučaj?

(Mlin za cekine) Ob Melarskem jezeru na Šved-
skem so pred kratkim dobili mlin, česar kolesa pa te-
daj niso zita mlela. Stal je na samotnem obrežju neke
rečice in je že razpadal. Če je moral kak človek mimo
njega iti, se ga je ognil v velikem ovinku. Ljudstvo je
namreč trdilo, da v njem straši, kadar je prišel kdo
blizu mlina, se je začelo veliko kolo vrteti in hkrati je
začelo frčati iz oken kamenje na prihajajočega. Go-
sposka sprva ni hotela verjeti, ko se ji pa take vesti
vedno bolj pogosto prihajale na ušesa, je sklenila priti
stvari do dna: Ojposlala je skrivaj uradnika, ki je po-
trdil ljudsko govorico. »Ko sem se približal,« pravil je,
»se je začelo kolo vrteti, iz oken pa kamenje leteti
proti meni.« Na to pošlje gosposka po noči vojakov, ki
so zasedli mlin. Drugo jutro se je peljalo po rečici ne-
kaj pogumnih mož proti mlinu, toda sprejeti so bili s
kamenenim detjem. Sedaj so pa začeli vojaki streljati
na mlin in kmalo se je prikazala bela zastavica, v zna-
menje, da se mlin ude. Vojaki so udrli v poslopje in niso
se malo začudili, ko so ondi dobili delavnico, v kateri
so »strahovi« pod obrambo ljudske vraže kovali denar.

(Iz Avstralije) [Vročina in požar v Av-
straliji.] Ko je pri nas še zima, imajo v Avstraliji
že toplo poletje. V začetku svečana vlada ondi velika
vročina in suša, ki imata mnogo žalostnih nasledkov.
O teh se nekoliko poroča iz otoka Tazmanije: Kadar
zleze toplomer na 45 stopinj Celzija celo v senci, tedaj
že v mestu ni prijetno bivati, kaj še le v ravninah, kjer
ni velikih dreves, ampak le majhno grmičevje. Ognjeni
žarki južnega solnca spravijo vročino na 75 do 80 sto-
pinj Celzija, tako da je težko in tudi zelo nevarno tam
bivati, ker velikrat nastanejo veliki strašni požari. Tak
požar je Avstralija prvič videla leta 1851 v Viktoriji.
Osi grozni dan imajo ljudje še vedno v spominu in ga
imenujejo »črni četrtek«. Toda ta žalostni dogodek še
senca ni proti temu, kar se je pred kratkim pripetilo
na otoku Tazmaniji. Na 50 različnih mestih je začelo

goreti grmičevje. Ogenj se je počasi združil, tako da je
bila cela planjava podobna goreči deželi. Mala iskrica
iz pipe, tleči pepel ali majhna nepazljivost zadostuje,
da se suha trava vname. Če doseže ogenj suho grmi-
čevje, ima dosti hrane in neusmiljeno se širi potem
naprej in ne prizanese nobeni stvari, ki mu pride na
pot. Močen veter je pa še pomagal, da se je ogenj tem
hitreje širil. Sto kvadratnih kilometrov lesovja je bilo
naenkrat v ognji. Cele pokrajine so bile njegova žrtev.
Požar se je razširjal tako hitro, da si je mnogo naseljen-
cev komaj obvarovalo življenje. V jednom okraju je iz-
gubilo 22 naseljencev še prej ko v jedni uri vse svoje
premoženje. Zbežali so s svojimi družinami v močvir-
nate kraje. Ko so se po požaru povrnili na svoje mesto,
so našli svoje hiše in svojo živino vso v pepelu. Na
tisoč ovac, goveje živine in ščetinarjev je poginilo v
ognji. Obrežje otokovo je obdajal tako gost dim, da je
bilo nevarno voziti se po morji. Jedinia rešitev je bil
hitri beg. Toda tudi na tem jih je mnogo zajel in po-
končal ogenj. Nekateri so namreč hoteli smrti uteči
skosi grmičevje, toda ogenj jim je prišel nasproti ali pa
za njimi, in tako so žalostno umrli. V Port Arturu je
zgorela katoliška cerkev, policijska postaja in mnogo
drugih postaj. V Longleju je bila razdejana katoliška in
angleška cerkev in veliko hiš. Katoliški duhoven, ki je
hotel sveto Rešnje Telo rešiti, je hudo opečen. Neste-
vilni so naseljenci, ki so vse izgubili. Poljski in sadni
pridelki so uničeni, in to je pokončalo mnogo družin.

(Osodepelen požirek) Na Francoskem sta prišla
dva gosta obiskat tretjega. Vsi trije so šli v kavarno.
Kapitan Guignot je hotel napraviti neko šalo, vzal v
papir zavito steklenico, natočil iz nje in brzo spil ko-
zarec pijače, ne vedé, kakšna je. Učinek je bil strašen.
Padel je na tla in obležal mrtev. V steklenici je bila
neka jako strupena tekočina.

(Visoka starost) Nedavno je umrl najstarejši du-
hovnik anglikanske državne cerkve v starosti 102 let.
Spominjal se je še dobro miru, sklenjenega v Amiens,
ko je bil star 6 let.

(Pazite!) reče kmetica, ko postavi na miso polno
skledo močnika. Zob me je začel boleti dopoldne, za
zdravilo natlačim možovo pipico in si jo nažgem. Pa
glej smolo, močnik mi začne kipeti in jaz hitro potegnem
lonc z močnikom iz peči; v tem hipu pade mi pi-
pica iz ust ravno v močnik. Kdor jo dobi, naj mi jo
vrne nazaj.

(Spodletele mu je) Gospodar opazi, da je dekla
obrnila proti hlapcu bolj zabeljeni del kase, ki je bil pa
njemu namenjen. Prime tedaj skledo in jo nekoliko sa-
suče, rekoč: »Za to skledo sem dal petindvajset kraj-
carjev.« Hlapec jo zavrti na prejšnje mesto in reče
obnernen proti gospodarju: »Vredna jih je bila.«

(Kam prideme?) Nek londonski list poroča: 12. e-
tni Friderik Orine se je moral nedavno zagovarjati pred

sodiščem, ker je streljal iz hudobnosti na 10 letno Mithel in jo hudo ranil v nogo. Kot priča je bila poklicana 12-letna Bessy, ki je izpovedala, da je deček iz ljubezni zasledoval Mithel, ta pa ga je zasmehovala. Deček ji je pogostokrat pretil, da jo hoče ustreliti, ker je ljubosumnej konečno res poskušal. Kroglo so našli s pomočjo Rentgenovih žarkov v dekličini nogi. Ali ni to nadebudna mladež?

(Kaznovana lakomnost) Peter Kruti, kralj Kastiljski (1384—1409) je kaznoval nekega skopuha na način, ki je bil njegovi strasti jako primeren. Zapri ga je namreč v ječo s vsemi njegovimi zakladi vred, a prepovedal dati mu kaj jedi ali pijače. Kmalu se oglasita lakota in žeja in jetnik poprosi, naj mu dajo vsaj nekoliko kruha in vode. »To vam damo«, odvrne jetničar, »pa samo proti plačilu.« In zahteval je ogromno vsoto za kosček

kruha in vrč vode. »Toliko ne morem plačati«, zaječi skopuh od groze. Ko se pa glad in žeja vedno bujše oglasata, je naposled pripravljen, plačati zahtevano vsoto. A zdaj pa tirja jetničar porogljivo še veliko večjo svoto. »Raje umrjem!« zastoka skopuh, »kakor da bi dal toliko denarja za skorjo kruha in malo vode.« Ja zopet strada in trpi žejo dalje. Ali to ne gre dolgo in tarnajoč izjavi naposled, da hoče plačati zahtevano vsoto. Sedaj sicer dobi to, kar je želel, pa tako malo, da se glad in žeja zopet kmalu oglasita. Tako se je ta igra ponavljala toliko časa, dokler se ni premoženje skopuhovo skrcilo do one skromne svotice, katero je podedoval po svojem očetu. Tedaj ga pokliče kralj k sebi in pravi: »Sedaj si imel priložnost spoznati, kako težko je včasih ubožcem, priti do najpotrebnejših živil. Upam, da si vzameš ta nauk k srcu in se nikoli več ne pregrešiš z grehom odrtije!«

Narodno gospodarstvo.

Predavanja o boleznih med domačimi živalmi.

Dne 20. marca 1898 je po končani popoldanski službi božji predaval na Dobrovi c. kr. okr. živinodravnik gosp. Artur Folakovski o reji konj, goveje živine in prašičev ter o boleznih med domačimi živalmi. Ves govor sam na sebi trajal je kako dobro uro; bil je kaj zanimiv, temeljit in poljuden. Glede živinoreje sploh je pred vsem priporočal pr-skrbeti si dobrih plemenjakov šrebcev, bikov in mrjascev, te rabiti modro po naravnih postavah, da ostanejo krepki in plodoviti; zanje kakor tudi za vso drugo ostalo živino pa pošteno skrbeti, to je: skrbeti za prostore in zračne hleve, za dobro in zadostno krmo ter za pošteno snago v hlevih, svinjakih in pri živini sami.

Za plemo naj se odberajo vselej le najboljši mladitci obojnega spola. Škodljiva pa je navada: prodajati najboljše šrebeta in najkrepkejša teleta, a slabiče pa za dom in rejo pridrževati, ta navada naj se odpravi, ker tako ravnanje ne donša živinorejcu nobenega dobička, pač pa ima trpeti v posledicah občutne škode.

Vsako naj redi le toliko živine, za kolikor ima zadostne in tečne krme, in ne več, da ne trpi živina gladi in pomanjkanja.

V drugem delu svojega govora je vrli strokovnjak razpravljal o živinskih boleznih; pri konjih: o vjadi, o smoliki in kopitnih napakah; pri govedih: o vrančnem prisadu (vovčiču), napetosti, tuberkulozi in njenih znamenjih, raku, krvolitju, vnetju vimena, driški in boleznih na parkljih; pri prašičih pa o rudečici (skriatini) in kugi.

(Dalje sledi.)

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dne 5. maja 1898 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 16. aprila:	64	11,	51,	4,	83.
Ljubljana, 9. aprila	68.	49.	55	16,	11.
Trst, 9. aprila:	16.	40	83,	27.	85.
Gradeec, 16. aprila:	6,	32,	64,	13.	75.

Tržne cene v Ljubljani.

20. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	13	Špeh, povojen, kgr.	68
Reš,	9 20	Surovo maslo,	85
Ječmen,	8	Jajce, jedno	2
Oves,	7 50	Mleko, liter	10
Ajda,	9 10	Goveje meso kgr.	84
Proso,	8	Telečje	62
Koruza,	6 60	Svinjako	70
Krompir,	3 80	Koštrunovo	46
Leča, hktl.	15	Pišanec	55
Grah,	14	Golob	18
Fižol,	12	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo kgr.	96	Slama,	1 78
Mast,	74	Drva trda, 4 kub.mtr.	6 60
Špeh, svež	62	» mehka	4 60

X. zvezek: POVESTI Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe naj se pošiljajo uredništvu „Domoljuba“, 295 2 2

100 do 300 glđ.

na mesec lahko poštено zasluki sleherni ter povsed brez zgube, ako hoče prodajati postavne depuščene srečke in drtavna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 459 10-9
96 10-9

Posestvo na prodaj.

Svojo kupljeno kmečko hišo, ki stoji blizo mojega novo zidanega poslopja na Okroglem pri Kranji, bi rad prodal. Oddal bi kupcu kos sadnega vrta, nekaj gozda, eno njivo, sploh toliko zemlje, da bi se redila krava. Posestvo bo kar najbolje uga-jalo kakemu obrtniku. Pisma prosim pod naslovom:

291 3-2

Tomo Zupan,
v Ljubljani.

Zarezano strešno opeko

(Strangalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid ponujata po znatno znižani ceni

Knez & Supančič 294 3-2
tovarna za opeko v Ljubljani.

PRISTEN

Cena strojno 25 kr. (50 vimerjev)
vseblja 500 gramov.

Kathreiner.
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Moskovo

V svojo laščac korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Pegé

286 10-3 odpravi v 7 dneh popolnoma 566 10-10

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
clepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani

Liniment. Capsici compos.

231 12 iz lekarns Richter-jeve v Pragi

priznano izvrstno bolečine olajšujoče ma-
silo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 glđ. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 707 39-29

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme la previdnosti le v steklenicah s
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri slatem levu v Pragi.

Razglas.

V Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem se bo letos zidala
nova župnijska cerkev.

Ves proračun nove zgradbe znaša 26.000 glđ. — Stavbinski odbor s tem razpisuje zidarska, kamnoseška, ključavničarska in kleparska dela za novo stavbo. — Zidarska dela so proračunjena: mojsterstvo glđ. 4708-60, gradivo glđ. 8028-52, vožnja in dninarska dela glđ. 4976-27. — Kamnoseška dela so proračunjena: mojsterstvo glđ. 959-85, vožnja in dninarska dela glđ. 129-—. — Ključavničarska dela so proračunjena: mojsterstvo glđ. 1318-58, vožnja in dninarska dela glđ. 78-48. — Kleparska dela so proračunjena: mojsterstvo glđ. 1522-—, vožnja in dninarska dela glđ. 55-—. — Načrti, proračun in pogoji so na ogled v župnišču v Črnem Vrhu. Kdor želi katero imenovanih del prevzeti, naj odda svojo ponudbo do 3. maja t. l. opeludne tukajšnjemu župnemu uradu ter naj prilži 10% varščino. Ponudbe naj se glasé za posamezna dela. — Stavbinski odbor si pridržuje pravico ponudnika si izbrati. — Pripomni se, da bo stavbinaki odbor sam oskrbel gradivo za zidarska in po dogovoru tudi za kleparska dela; potem vožnje za vsa dela in pri zidarskem delu bo tudi dninarje odbor sam plačeval.

Črni Vrh nad Polhovim Gradcem, dné 17. aprila 1898.

335 1-1 **Ivan Čebašek,**
župnik in načelnik stavbinskega odbora.

Ponudbeni natečaj

za razširjenje župne cerkve v Šent-Vidu nad Ljubljano.

Oddala se bodo posamno sledeča dela: zidarska, tesarska, kamnoseška, mizarska, ključarska, steklarska in pleskarska.

Ponudniki bodo morali vložiti 10% varščine do kolavdacije. — Ponudbe se sprejemajo

do dné 24. aprila t. l.

pri županstvu v Šent-Vidu nad Ljubljano. V župnovi pisarni so tudi potrebni načrti in proračuni na razpolago.

Stroški so proračunjeni na 29.600 glđ.

334 1-1 **Stavbni odbor v Šent-Vidu.**

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen

zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih

s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

po vsej državi

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljeni le jedna omara. Kjer ni skladišča teh semen, se je obrniti naravnost do tvrdke.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke Edmund Mauthner (Buchtimpfstra, Andrássystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvirne zavojke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februarja in marca.

Prostor za posejatev: 25–30 cm oddaljenost vrst 10 cm v vrsti.

Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

Mauthner's Samen,

Aussaatzeit: Ende Februar und März.

Sartweite: 10 cm Abstand der Reihen, 10 cm in der Reihe.

Bodenbeschaffenheit: Tufflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rahljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomajkuje pot, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, razstopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

725 20-17

Gena steklenici je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrirano varstveno znamko, na katere znamenja naj se blagovoli paziti.

299 8 Osrednje skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunju in v kronovinah.

Krompir za seme

beli (onejidovec), rumeni in rožnik

se dobi pri Alojziju Kanc-u v Ljubljani, Dunajska cesta št. 42. 294 3-2

V zalogi »Katoliške Bukvarne« je izšla in se dobiva po vseh knjigarnah v četrtem pomnoženem natisu za slovenske gospodinje in kuharice prepotrebna knjiga

Slovenska kuharica

ali

navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila.

Spisala in in na svitlo dala Magdalena Pleiweis. — Tej novi izdaji je pridejan obširen dodatek, katerega je spisala M. Lavtišar.

Vkljub temu, da je vsebina knjige vsled dodatka zdajno obširnejša, kakor v prvjših izdajah, knjiga vsega v novi izdaji 398 strani, ostala je cena stara, namreč za nevezano 1 gld. 50 kr., za vezano v platno pa 1 80 gld.; po pošti poslana 10 kr. več.

290 Hiša na prodaj

3-2 z dvema sobama, vežo, pod h so dve kleti, svinjak, skedenj, kozolec, poleg hiše vodnjak, lep prostoren vrt, njiva za 5 mernikov posevka. Posestvo je četr ure oddaljeno od farne cerkve. — Proda se iz proste roke. Cena 1400 gld.; 1/4 cene precej, drugo po dogovoru. Janez Breznik, p. Krka, Dolenjako.

5-3 4 3/4 Mg. kave. 285

poštneine pristo proti povzetji, ali če se denar naprej pošlje, zajamčeno najboljšje blago.

Afrik moka, biserni . gld. 3 75
Santos, fini 4-
Kuba, zelen posebno fini . 4-80
Ceflon, modro zelen p. f. . 6-35
Zlati java, rumen. p. f. . 6-30
Biserina kava, zelo fina . 5-70
Arab. moka, blagodišeč . 7-10

cenik in carinski tarif zastoj.

Ettlinger & Co., Hamburg.

S prav dobrim učnim spričevalom odpuščeni

urarski nčanec

želi stopiti takoj v delo k urarskemu mojstru. 298 2-2

Priporočilo.

Vodnjakar Andrej Frantas iz Poténka pri Crkljah je izkopal ob moji novozidani hiši na Okroglem 35 metrov globok vodnjak. Priznati mu moram nenavadnega poguma in ga splošno priporočam.

292 3-2

Tomo Zupan.

Da se preprečijo vse prevare, imam odsej to oblastveno registr. varstveno znamko.

Jedino pristen BALZAM

(Tinctura balsamica)

dobavlja na debelo in na drobno samo oblastveno koncesijonirana in trgovinskospodno protokolirana

tovarna balsama
lekarnarja

A. Thierry-ja
v Pregradi pri Rogatcu.

Pristen samo s to trg. sodno
registrovano zeleno varstveno znamko.

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zak. 109 (24-5) nitim varstvom vzorec.

Najstarejše, najpreizkušenejše, najcenejše in najreelnejše ljudsko domače zdravilo za prsne in pljučne boli, kašelj, izmečke, krč v želodcu, manjkanje slasti, slab okus, slabo dišečo sapo, koščanje, zgago, vetrove, zaprtost telesa itd., za notranjo in vnanjo porabo proti zobobolu, gnjiti v ustih, ozeblini, opekljinami itd.

Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: **Tovarna balzama lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.**

Cena franko za vsako poštino postajo Avstro-Ogerske je z zabojem vred:

12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krome, 60 " 30 " 13 kron.

V Bosno in Hercegovino 30 novč. več.

Ponarejalce in posnemalce, kakor tudi prodajalce takih falsifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal sodnim potom.

Lekarna **Jedino pristno**
angelja varuha **Centifolijsko mazilo**

(balzamsko mazilo iz rože centifolia).

Najkrepkejše vlačno mazilo sedanjosti. Velike antiseptične vrednosti. Posebno vnetji nasprotnega učinka. Pri vseh še tako starih vnanjih bolih, škodah in ranah gotov uspeh. — vsaj najmanj zboljšanje in olajšanje bolečin prozurojoče.

A. Thierry-ja
v Pregradi.

Manj nego dve škatljici se ne razpošiljati; razpošilja se jedino le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska. Cena s poštino, voznim listom in zavojem itd. na 2 lončka 3 krome 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neučinkujočih ponarejanj in prosim natanko na to paziti, da je na vsakem lončku vžgana zgornja varstvena znamka in firma „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“. Vsak lonček mora biti zavrt v navodilo za vporabo, katero ima to varstveno znamko. — Ponarejalce in posnemalce mojega jedino pristnega centifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalce falsifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: **Lekarna angelja varuha in tovarna balzama A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.**

Razpošilja se brezizjemno le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska.

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin
napravljeni liker 272 5

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za želodec je ta žganjina vsega priporočevanja vredna. Kot krepčalno pi-jajo naj bi imeli ta liker v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. G. Piccoli in Ubald pl. Trnkóczy, kakor tudi večinoma pri vseh prodajaloh delikates in v specerijah. 99 25—20

Marijaceteljski grenčec

(v trgovini popolnoma prost, sme ga torej prodajati vsak trgovec. Razprodajalci dobé najvišji popust. Plakati v vseh jezikih za reklamo so dobé zastoj.)

Okrepčuje, okusa, poživilja, osvježuje, v dijetličnem oziru blagodejen je

Želodčni liker najkrepčejšega vonja (aroma) in najboljkega ukusa, ne zoperno grenak, marveč prijetno pogreni. — Srečno

izbrana sestava izredno dobrih, čistih zelišč, najvestnejša priprava s najboljšo podstavo alkohola omogoči prirejanje najizvrstnejšega želodčnega grenčeca, kateri krepi želodec in je potrjen po neštevilnih zahvalah. — Steklenica 20 kr., 6 stekl. 1 gl., 12 stekl. samo 2 gl. — Dobiva se v vseh prodajalnicah, toda pri nakupovanju: **Pozor!** Varstvena znamka. Pristen in pravi ima varstveno znamko **Marijine Oelje**, katera je oblastveno vknjižena. Glavna zaloga:

Lekarna Trnó czy. Ljubljana, Kranjsko,

katera razpošilja — da se občinstvo seznanj s pravim, pristnim blagom — najmanj 6 steklenic z obratno pošto po vseh delih sveta. 191 24—22

Poročilo

lekarne pri zlatem orlu

I. Svobode naslednika

v Ljubljani, poleg čevljarskega mosta.

Vsed letošnje nizke cene ribje masti znižal sem pristnemu ribjemu olju ceno tako, da originalna steklenica, koja je veljala doslej 50 kr., velja odsej samo 35 kr.

Geniki, obsezajoči vsa ljudska domača zdravilna sredstva in homeopatična zdravila, kirurškična obvezila in zdravila za živino itd. razpošiljajo se na željo vsepovsod zastoj in franko.

Odpošilja se točno in pripravljiva vestno.

Mr. Ph. Mardetschlaeger,

289 8 lekarnar in kemik.